
Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés a július 17-23. közötti időszakra

Az elmúlt egy hétben hűvösebb időjárásban volt részünk. A napi maximum hőmérséklet 25°C alatt maradt, éjszakánként a levegő hőmérséklete 15°C alá csökkent. Július 12-én a hajnali órákban a borvidék több pontján 9-10°C alá esett a hőmérséklet. Jelentős mennyiségű csapadék nem hullott az mögöttünk álló napokban.

Fenológia

Fürtzáródás a végéhez ért a borvidék legtöbb ültetvényében. Dülönként, fajtánként és művelésmódonként láthatunk eltéréseket a fejlettségi állapotban. Zéta szőlőfajta bogyói az előző hét második felében elkezdtek puhulni, most pedig már a legtöbb bogyón észlelhető ez az állapot. A vesszők fásodása is látható már. A július 8-án beköszöntő hűvösebb időjárás hatására a szőlő fejlődése kissé lelassult.

Furmint T85-ös fürt a Bakonyi dűlőben 2019.07.16-án

Lisztharmat

A legtöbb kezelt ültetvényben nem vagy csupán 1-2 bogyón észlelhető a lisztharmat tünete. A nem művelt vagy a nem megfelelő zöldmunkában és növényvédelemben részült ültetvényekben nagyobb a fertőzés mértéke. Ezen ültetvények száma szerencsére nem jelentős. A fertőzési nyomás azonban továbbra is magas. Már néhány százalékos bogyófertőzés is negatívan befolyásolja a készítenő bor minőségét. A fejletlenebb bogyók még hosszabb ideig érzékenyek a lisztharmatra. Az idősebb bogyók fogékonysága a zsendüléshez közeledve egyre kisebb. A növényvédelmi kezelések hatékonyságát nagyban segíti a megfelelően elvégzett zöldmunka. Törekedjünk a szellős lombzat kialakítására. A védekezést folytassuk tovább kontakt (kén, meptildinokap) és felszívódó készítmény együttes alkalmazásával (tebukonazol, spiroxamin, miklobutanil, pyriofenon). Kontakt ké-

szítmények használata esetén kerüljük a 25°C fok feletti kijuttatást, a perzselés elkerülése érdekében. Komolyabb mértékű fertőzés esetén kontakt és felszívódó készítménnyel lemosásszerűen végezzük el a következő kezelést. Ökológiai gazdálkodásban a kén készítményeket kiegészíthetjük olajos és kálium-bikarbonát tartalmú szerekkel.

Lisztharmat tünete bogyón

Peronoszpóra

Jelentős peronoszpórafertőzés csupán néhány ültetvényben észlelhető. Az idősebb levelek és a fejlettebb bogyók fogékonysága csökken, a tünetek elsősorban a lombzat felső részén, a fiatalabb leveleken láthatóak. Komolyabb kártétel már nem várható. Elsődleges cél mostantól a lombzat védelme. A kezelések során peronoszpóra ellen réz készítmények (rézoxiklorid, rézhidroxid) közül válaszunk. E hatóanyagok szövet erősítő hatással is rendelkeznek. E készítményeket használjuk ökológiai művelés során.

Peronoszpóra tünete levélen

Feketerothadás

A feketerothadás bogyótünete kismértékben látható egyes ültetvényben. Újabb tünetekkel nem vagy csak elenyésző mértékben találkoztunk. A viaszréteg fejlődésével a bogyók fertőződésének bekövetkezése csökken. A szőlő esetében a fürtök legérzékenyebb időszaka kezdődik a teljes virágzástól. A bogyók 6-7 hétig fogékonyak a fertőzésre. Védekezésre alkalmazható hatóanyagok: tebukonazol, miklobutani. Célszerű úgy megválasztani a növényvédő szereket, hogy lisztharmat mellett feketerothadás ellen is védelmet nyújtsanak.

Fekete rothadás tünete bogyón

Fakó rothadás

A betegség elsősorban jégverés után jelentkezik. Védekezésre alkalmazható a folpet, a pirimetanil. A réz-készítmények a kórokozó ellen nem hatásosak. Jégeső után a gyorsaságé a főszerep. A kezelések a kár bekövetkezése után 12-18 órán belül hatásosak. Egy nap elteltével a védekezés hatástalan.

Amerikai szőlőkabóca

Az ültetvényekben az L4-L5-ös lárvastádiumok mellett már az imágók több ültetvényben is megfigyelhetők. Fontos a megfigyelés, az ültetvények fertőzöttségének ismerete. Győződjünk meg az ültetvény fertőzöttségéről. Indokolatlanul ne alkalmazzuk a rovarölő szereket. Az ültetvények több pontján is végezzünk megfigyelést, mert a kabóca előrefordulása még egy homogén ültetvényben is egyenlőtlen oszlású lehet. A lárvákat a levelek fonáki részén keressük, az idősebb lárvák már a lombzat felső részében is megjelennek. A leveleket óvatosan mozgassuk, mert a lárvák elugorhatnak.

Az imágók megfigyelésére szükséges sárga ragadós lapok kihelyezése most időszerű az ültetvényekben. A sárga ragacslapok által nyomon követhetjük az imágók jelenlétét az ültetvényben. Továbbá a lárvák elleni hatékony védekezés esetén is érdemes alkalmazni ezeket a csapdákat, a szomszéd ültetvényekből esetlegesen áttelepülő imágók megfigyelésére. A lapok segítségével láthatjuk, hogy indokolt-e a védekezés az imágók ellen. Az egyedek számát 7-10 naponta kell feljegyezni. A lapok hatékonyságukat kb. 2 hétig őrzik meg, így ennél hosszabb ideig nem célszerű használni egy csapdát. A védekezési küszöbérték 4 egyed/lap/10 nap. 5 ha-os terület nagyságig hektáronként 3 db lapot kell kihelyezni, 5-10 ha esetében 2 db kell hektáronként, 10 ha-nál nagyobb tábla esetében 30db/tábla. A lapokat elszórtan kell kihelyezni. Védekezésre számos hatóanyag közül választhatunk (tau-fluvalinát, alfametrin, lambda-cihalotron, deltametrin, flupiradifuron). Ökológiai ültetvényekben a spinosad hatóanyag áll rendelkezésre. Szaporítóanyag előállító területeken a kártevő ellen kötelező a védekezés, a kabóca jelenlététől függetlenül.

Amerikai szőlőkabóca imágó a sárga lapon

Amerikai lepkekabóca

A lárvák és a fehér viaszos szövedék láthatóak a szőlő leveleinek fonákán és a fürtökön. Az amerikai szőlőkabóca elleni kezelések védelmet nyújtanak a lepkekabóca ellen is. Kontakt szerek használata esetén a tapadásfokozó készítmények alkalmazása ajánlott a hatékonyság növelése érdekében.

Tarka szőlőmoly

A kihelyezett csapdák nem vagy csak nagyon kis számban fogják a tarka szőlőmoly egyedeit. A vizsgált dűlőkben a második nemzedék fogási adatai alapján e nemzedék egyedszáma alacsony. E területeken, illetve az ehhez hasonló adatokat mutató ültetvényekben nem indokolt a védekezés. Erősebb mértékű rajzás esetén a védekezésről a fogási adatok és a fürtvizsgálatok alapján döntsünk.

Szilva-takácsatka

Egyes ültetvényekben megfigyelhető a szilva-takácsatka kártétele. A károsítás nyomán a levelek sárgulása látható. Mikroszkópos vizsgálat során az atkák is egyértelműen azonosíthatóak. A túlzott felszaporodását most kell megakadályozni. Súlyos károsításuk korai lombvesztéshez vezethet. A védekezésre speciális atkaölő készítményeket használjunk (abamektin, spiroidiklofen). A szilva-takácsatka elleni védekezéskor különösen fontos a jó permetezési technológia. A kártevő a levélfonáki oldalán, védett helyen található meg. Kezeléskor fontos a megfelelő lé mennyiség és a jó borítottság elérése.

Szilva-takácsatka károsítása levélen

Szőlő-gubacsatka

A kismértékű károsítás látható egyes ültetvényekben a lombzat felső részén. A védekezés nem indokolt a kártevő ellen.

Kígyóaknás szőlőmoly

A károsító kártétele kis számban látható egyes ültetvényekben. A védekezés nem indokolt, azonban a károsítás mértékét kövessük figyelemmel. Csak szükség esetén védekezünk (metoxifenozyd, emamektin-benzoát).

Kígyóaknás szőlómoly kártétele

Fás betegségek

A fás betegségek tünetei több ültetvényben már láthatóak. A fás betegség okozója többféle gomba is lehet, ezért a megjelenési formája is változatos. A fertőzött tőkét célszerű megjelölni. Ezen tőkét majd, a metszés előtt, az egészséges részig vissza kell vágni és sebkezelés alkalmazása szükséges. Az elhalt tőkét azonnal vágjuk ki és égetjük el.

Fás betegség levéltünete

Gyomszabályozás

Fordítsunk kellő figyelmet az ültetvények gyomszabályozására is. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozónak kedvezőbb feltételeket teremt. A soralkak gyomirtására a soralkművelő gépeket vagy

végző esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijutathatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2019.07.09-15.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sátoraljaújhely Szemszúró	18,49	3,9
Sárospatak Királyhegy	18,77	2,9
Hercegkút Hosszúhegy	18,74	4,9
Tolcsva Nyakvágó	18,5	4,7
Erdőbénye Lócse	18,29	4,7
Vámosújfalú Rány	18,19	3,9
Olaszliszka Haraszt	19,21	5,8
Szegi Poklos	19	3
Tarcal Bakonyi	18,1	1
Tokaj Hétszőlő	18,84	1,7
Bodrogkeresztúr Dereszla	18,83	2,5
Mád Juharos	18,54	4,5
Mád Úrágya	18,81	7,3
Tállya Nyergesek	18,29	4
Abaújszántó Kassaváros	18,2	7,3

Várható időjárás 2019.07.17-23.

Péntekig marad a hűvösebb időjárás, majd a hétvégén újra beköszönt a nyár. Vasárnap már 30°C feletti értéket mérhetünk. Az előrejelzés alapján kisebb záporok, zivatarok (1-2 mm csapadék) várhatóak csütörtökön, szombaton és jövő hétfőn.

Pableczki Bence
Növényorvos